

Gogolin, dnia 13.02.2020 r.

Trybunał Konstytucyjny
Al. J.Ch.Szucha 12 A
00-918 Warszawa

Sygn. akt: Ts 157/19

Skarżący: R S , dalsze dane w aktach sprawy,
- zastępowany przez adw. Ewelinę Plas, dalsze dane w aktach sprawy.

Uzupełnienie braków formalnych skargi konstytucyjnej

Działając w imieniu i na rzecz Skarżącego, jako pełnomocnik wyznaczony z urzędu, wykonując zobowiązanie wynikające z zarządzenia sędziego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 stycznia 2020 r. doręczone pełnomocnikowi Skarżącego w dniu 07.02.2020 r. do uzupełnienia braków formalnych skargi konstytucyjnej o sygn. akt: Ts 157/19

I. odnosząc się do pkt. 2 i 3 w/w zobowiązania w załączeniu przedkładam kopię poświadczoną za zgodność z oryginałem:

- a) zarządzenia sędziego Sądu Rejonowego w S z dnia .02.2018 r., sygn. akt:
- b) postanowienia Sądu Rejonowego w S z dnia .07.2018 r. ustanawiającego dla Skarżącego pełnomocnika z urzędu w sprawie o sygn. akt:
- c) postanowienia Sądu Rejonowego w S z dnia .10.2018 r. sygn. akt: zwalniającego adwokata R C z obowiązków pełnomocnika z urzędu,
- d) wniosku Skarżącego z dnia .03.2018 r. skierowanego do Prezesa Sądu Rejonowego w S o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej,

e) pisma ORA w Opolu z dnia .07.2019 r. wraz z załącznikami;

II. odnosząc się do pkt. 4 w/w zobowiązania dot. udokumentowania dat w załączeniu przedkładałam kopię poświadczoną za zgodność z oryginałem:

a) pokwitowania odbioru przez Skarżącego odpisu zarządzenia SR w S z dnia .02.2018 r. – dokumentującą datę doręczenia Skarżącemu odpisu w/w zarządzenia **w dniu 07.03.2018 r.**

b) wniosku Skarżącego z dnia .03.2018 r. skierowanego do Prezesa Sądu Rejonowego w S o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej (zawierające zarządzenie Sędziego SR w S cyt.: „Z – zarejestrować” datowane na dzień 11.05.2018 r. wraz z parafką Sędziego SR w S oraz adnotacją pracownika Sądu Rejonowego w S cyt.: „ Pismo znajdowało się w aktach ” wraz z jego parafką) wraz z pismem przewodnim Skarżącego skierowanym do Prezesa Sądu Rejonowego w S z dnia .03.2018 r. dot.: przedłożenia zażalenia na postanowienie sygn. akt: oraz wniosków o ustanowienie adw. z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej x 3 wraz z oświadczeniami majątkowymi (zawierające zarządzenie Sędziego SR w S cyt.: „Z: przekazać do W. Cywilnego” datowane na dzień .03.2018 r. wraz z parafką Sędziego SR w S

) – dokumentując: 1) datę odbioru przez Skarżącego odpisu zarządzenia z dnia .02.2018 r. **w dniu 07.03.2018 r.**, 2) datę wystąpienia przez Skarżącego z wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej z dnia .03.2018 r. wraz z prezentatą Prezesa Sądu Rejonowego w S z **dnia 14.03.2018 r.**

Zaznaczyć należy, iż pełnomocnik Skarżącego celem ustalenia daty wystąpienia przez Skarżącego z wnioskiem z dnia .03.2018 r. skierowanym do Prezesa Sądu Rejonowego w S o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej, udał się do SR S , gdzie uzyskał informację od pracownika wydziału oraz Prezesa Sądu Rejonowego w S , iż przedmiotowy wniosek pierwotnie znajdował się w aktach sprawy SR S o sygn. akt: następnie zarządzeniem sędziego został przekazany do Wydziału Cywilnego z datą wpływu **14.03.2018 r.**

c) karty dziennika korespondencyjnego Kancelarii pełnomocnika Skarżącego - dokumentującą datę wpływu pisma z ORA w Opolu z dnia .07.2019 r. do Kancelarii pełnomocnika Skarżącego **w dniu 31.07.2019 r.**

III. odnosząc się do pkt. 1 w/w zobowiązania dot. wskazania jakie wolności lub prawa Skarżącego wyrażone w art. 45 ust 1, art. 78 w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji i w jaki sposób zostały naruszone przez zakwestionowany w skardze art. 88 § 1 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym do 4 października 2019 r.

W pierwszej kolejności podnieść należy, iż pozbawienie możliwości zaskarżenia zarządzenia prezesa Sądu o odmowie wyznaczenia pełnomocnika z urzędu narusza prawa Skarżącego do Sądu, które występuje jako jedno z praw osobistych tj. jako prawo człowieka gwarantujące jego godność, wolnościowy status, poczucie bezpieczeństwa jak i stwarzające swoiste odczucie przebywania pod opieką prawa, na którego straży stoją sądy. Ponadto kwestionowany w/w przepis narusza prawo Skarżącego do zaskarżenia orzeczeń wydanych

w pierwszej instancji tj. zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego i w żaden sposób nie wypełnia kryteriów sprawiedliwego oraz rzetelnego procesu sądowego.

Treść art. 45 ust 1 Konstytucji stanowi cyt.: „Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd”. Z niniejszego przepisu wynika, że jednostka może zwrócić się do właściwego sądu o „rozpatrzenie sprawy”, a właściwy sąd powinien orzec co do istoty sprawy. Prawo do sądu składa się z: a) prawa dostępu do sądu, tj. prawa uruchomienia procedury przed sądem, b) prawa do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności, c) prawa do orzeczenia sądowego, czyli do uzyskania wiążącego rozstrzygnięcia swojej sprawy. Wskazać należy, iż wydawane w sprawach zarządzenia Prezesa Sądu o odmowie wyznaczenia pełnomocnika z urzędu przy braku kontroli instancyjnej mogło doprowadzać do błędów, a w efekcie nie spełniać konstytucyjnego standardu instancyjności i zaskarżalności orzeczeń sądowych. Zauważyć bowiem należy, iż prawo do zaskarżania orzeczeń zarządzenia o wyznaczeniu pełnomocnika z urzędu dla osoby pokrzywdzonej przestępstwem powoduje nieuzasadnioną dysproporcję, w zakresie uprawnień osób uczestniczących w postępowaniu. Prawo do sądu jako organu sprawującego wymiar sprawiedliwości obejmuje m.in. prawo do rzetelnej procedury sądowej, a za element tej ostatniej może być uznane prawo do zaskarżenia pierwszoinstancyjnego orzeczenia sądowego (zob. TK – K 4/94, SK 12/99). Z kolei prawo do sądu jako organu kontrolującego akty innych organów władzy publicznej godzących w konstytucyjne prawa i wolności jednostki w sposób niewątpliwy zawiera prawo do zaskarżenia, bo właśnie zaskarżenie decyzji do sądu umożliwia jej kontrolę (zob. TK – P 54/07).

Następnie podkreślić należy, iż zagwarantowane każdemu obywatelowi w art. 78 Konstytucji prawo do zaskarżania orzeczeń jest wzmocnieniem i rozwinięciem gwarancji prawa do Sądu, a każde odstępstwo od reguły musi być spowodowane szczególnymi okolicznościami które mogłyby usprawiedliwić pozbawienie strony postępowania środka odwoławczego. Ponadto prawo do zaskarżenia nie jest tożsame z prawem do dwuinstancyjnego postępowania sądowego, choć może gwarantować realizację tego ostatniego prawa. Art. 78 Konstytucji w przeciwieństwie do art. 176 ust. 1 Konstytucji, znajduje zastosowanie również do postępowań pozasądowych, w tym do postępowań przedsądowych. Artykuł 78 Konstytucji jest zatem adekwatnym wzorcem kontroli zarówno w sprawach, w których środek zaskarżenia rozpatruje sąd, sprawując kontrolę nad rozstrzygnięciami organów pozasądowych, jak i w sprawach, w których środek zaskarżenia rozpatruje organ administracji publicznej lub inny organ pozasądowy. Oba te rodzaje spraw pozostają poza zakresem normowania art. 176 ust. 1 Konstytucji. Ten ostatni przepis, obok art. 78 Konstytucji, będzie natomiast adekwatnym wzorcem kontroli w sprawach, do których znajduje zastosowanie zasada dwuinstancyjności postępowania sądowego. Istotna różnica między porównywanymi przepisami polega również na tym, że zasada dwuinstancyjnego postępowania sądowego ma charakter absolutny, a od zasady zaskarżalności pierwszoinstancyjnych orzeczeń i decyzji ustawodawca może ustanowić wyjątki (zob. komentarz Konstytucja RP pod red. P.Tuleja).

Na marginesie nadmienić należy, iż ustawodawca w dniu 5.10.2019 r. wprowadził zmianę w art. 88 § 1 k.p.k. poprzez dodanie do tego przepisu art. 81 § 1a - 2 k.p.k., dającego możliwość zaskarżenia zarządzenia wydanego przez Prezesa Sądu w przedmiocie odmowy ustanowienia pełnomocnika z urzędu. Po zmianie przepisów, w przypadku wydania zarządzenia przez Prezesa Sądu w zakresie odmowy ustanowienia pełnomocnika z urzędu, wnioskodawcy przysługuje prawo do wniesienia zażalenia, **czego nie mógł uczynić Skarżący w dacie wydania**

Załączniki:

1. zarządzenie sędziego Sądu Rejonowego w S z dnia .02.2018 r. sygn. akt ,
2. postanowienie Sądu Rejonowego w S z dnia .07.2018 r. ustanawiające dla Skarżącego pełnomocnika z urzędu sygn. akt: ,
3. postanowienie Sądu Rejonowego w S z dnia .10.2018 r. sygn. akt: zwalniające adwokata R C z obowiązków pełnomocnika z urzędu,
4. wniosek Skarżącego z dnia .03.2018 r. skierowany do Prezesa Sądu Rejonowego w S o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej
5. pismo ORA w Opolu z dnia .07.2019 r. wraz z załącznikami
6. pokwitowanie odbioru przez Skarżącego odpisu zarządzenia z dn. .02.2018 r.
7. pismo Skarżącego z dnia .03.2018 r. skierowane do Prezesa Sądu Rejonowego w S
8. karta dziennika korespondencyjnego Kancelarii pełnomocnika Skarżącego
9. 5 x odpis pisma wraz z załącznikami